

	SÁRISÁP KÖZSÉG POLGÁRMESTERE 2523 Sárisáp, Fő utca 123. www.sarisap.hu Telefon: 06-33/518-310 Fax: 06-33/518-311 E-mail: hivatal@sarisap.hu, KRID azonosító szám: 127820381, önk. rövid neve: SARISAP
---	---

Sárisáp Község Képviselő-testületének
29/2021. (V.17.) határozata
a 2018-2023. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
felülvizsgálatáról

Sárisáp Község Önkormányzat Képviselő-testületének hatáskörében eljáró – Sárisáp Község Polgármestere – a veszélyhelyzet kihirdetéséről és veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I.29.) Korm. rendeletre tekintettel, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében, veszélyhelyzet idejére biztosított feladat- és hatáskörében a következő határozatot hozza:

A 2018-2023. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának eleget tett melyet - a határozat mellékletét képező tartalommal – elfogad, a Helyi Esélyegyenlőségi Programot változatlanul hatályban tartja.

Határidő: azonnal

Felelős: Kollár Károly polgármester

Kollár Károly
polgármester

JEGYZŐKÖNYV

Sárisáp község 2018-2023 időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról.

Időpont: 2021. május 14. (péntek)

Helyszín: 2523 Sárisáp, Sárisápi Polgármesteri Hivatal

Résztevők (címzettek): a HEP fórum tagjai

Takácsné Molnár Anikó HEP referens:

Hivatkozva a koronavírus járvány miatt kialakult helyzetre, a felülvizsgálatban résztvevő HEP fórum tagjai részére - személyes megjelenést mellőzve - elektronikus úton került megküldésre a 2018-2023. időszakra szóló intézkedési terv áttekintésre, annak módosítására vonatkozó véleménykére.

A fórum tagjai visszajelzéseik alapján a jelenleg hatályos intézkedési terven módosítani nem kívánnak, a 2018-2023. időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot változatlanul hatályban kívánják tartani.

Fentieknél megfelelően a HEP referens javasolja – hivatkozva a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében, veszélyhelyzet idejére biztosított, Sárisáp Község Önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatáskörében eljárva – Sárisáp község polgármesterének az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Sárisáp Község Képviselő-testületének

...../2021. (V. ..) határozata

a 2018-2023. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról

Sárisáp Község Önkormányzat Képviselő-testületének hatáskörében eljáró – Sárisáp Község Polgármestere – a veszélyhelyzet kihirdetéséről és veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I.29.) Korm. rendeletre tekintettel, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében, veszélyhelyzet idejére biztosított feladat- és hatáskörében a következő határozatot hozza:

A 2018-2023. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának eleget tett melyet - a határozat mellékletét képező tartalommal – elfogad, a Helyi Esélyegyenlőségi Programot változatlanul hatályban tartja.

Felelős: Kollár Károly polgármester

Határidő: azonnal

Takácsné Molnár Anikó HEP referens: megköszönte a fórum tagjainak munkáját!

Sárisáp, 2021. május 14.

Takácsné Molnár Anikó
HEP referens

Melléklet Sárísáp Község Önkormányzat Képviselő-
testületének 29/2021. (V.17.) határozatához:

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Sárísáp

Község Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

<u>Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)</u>	3
<u>Bevezetés</u>	3
<u>A település bemutatása</u>	3
<u>Értékeink, küldetésünk</u>	9
<u>Célok</u>	9
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)</u>	10
<u>1. Jogszabályi háttér bemutatása</u>	10
<u>2. Stratégiai környezet bemutatása</u>	11
<u>3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége</u>	12
<u>4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység</u>	23
<u>5. A nők helyzete, esélyegyenlősége</u>	27
<u>6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége</u>	29
<u>7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége</u>	32
<u>8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása</u>	35
<u>9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága</u>	37
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	38
<u>1. A HEP IT részletei</u>	38
<u>A helyzetelemzés megállapításainak összegzése</u>	38
<u>Az intézkedési területek részletes kifejtése</u>	39
<u>2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	53
<u>3. Megvalósítás</u>	58
<u>A megvalósítás előkészítése</u>	57
<u>A megvalósítás folyamata</u>	57
<u>Monitoring és visszacsatolás</u>	59
<u>Nyilvánosság</u>	60
<u>Érvényesülés, módosítás</u>	61
<u>4. Elfogadás módja és dátuma</u>	62

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Sárisáp Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Sárisáp az őskortól a honfoglalás

Sárisáp község és környéke ősi idők óta lakott terület volt. Az első ismert települést a rómaiak alapították QUADRIBURG néven. Sárisáp területén már a kőkori ember is megtelepedett, erre utalnak a X. táblán talált edénytöredékek. Bronzkorra utalnak a Qadriburg-dűlőben hajdan állt földvár nyomai. Sárisáp újtelepi részén hamvasztásos sírt, mészbetétes bögrét és textilmintás edénytöredéket találtak. Az ókori népek közül a kelták uralma tartott a leghosszabb ideig ezen a vidéken. 1901 augusztusában egy római kori sírkövet találtak, amely másodlagos helyről, a barokk kori fürdőépület falából került elő. A Quadriburg-dűlő déli kiszögellésén 1926-ban Balin Albin egy ókeresztény sírkápolna alapjait tárta fel. A sírban csontokat nem találtak, a kápolna körül eddig nem kerültek elő római temetőre utaló leletek.

Honfoglalástól a XIX. sz. végéig

A honfoglalást követő időkből nagyon kevés adat áll rendelkezésre. A falu 1389-ben szerepel először teljes nevén. A községet Kövi faluhoz hasonlóan 1543 táján a török elpusztította, mert az 1570. évi török összeírás szerint Sárisáp pusztá lakatlan hely. A XVII. század végére, XVIII. század elejére Sárisáp újból benépesült. Valószínű ez annak köszönhető, hogy a földesuraknak érdekében állt az elnéptelenedett falvakat benépesíteni. Az újonnan települteket 3-4 évre felmentették minden földesúri teher alól. 1766-ban Szent Imre herceg emlékeztére épült fel a Római Katolikus templom. 1700-as évek végén barnaszenet találtak, mely felfedezésével teljesen megváltozik az addig főként mezőgazdaságban tevékenykedő lakosság élete.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A falu XX. századi rövid története

A két háború közötti az időszakban a lakosság a mezőgazdaságból és a bányászatból élt. A munkahelyek számának jelentős csökkentése miatt a húszas évek közepén sokan kivándoroltak Franciaországba, Belgiumba, Hollandiába és Németországba. A század első felében nagyarányú építkezések folytak. 1904-ben épült a "régi" 6 tantermes iskola. 1926-ban óvodát adtak át. 1929-ben elkészült a Munkásotthon. Országos viszonylatban igen korán, 1924-ben villamosították a falut. 1937-ben posta, telefon-és távíró állomás létesült. A bányászközséget hatalmas pusztítás érte a II. világháború alatt. 1944 októberétől 1945. március 22-ig több mint 120-an vesztették életüket. A falu zsidó vallású lakosait mind elhurcolták a németek. Egy sem tért vissza, valószínűleg mindannyian elpusztultak. 1946-47-ben kb. ötszázan áttelepültek Szlovákiába, főleg Handlovába és környékére.

1997. január 1-jén Sárísáp Annavölgy településrésze levált, és önálló községgé nyilvánította magát.

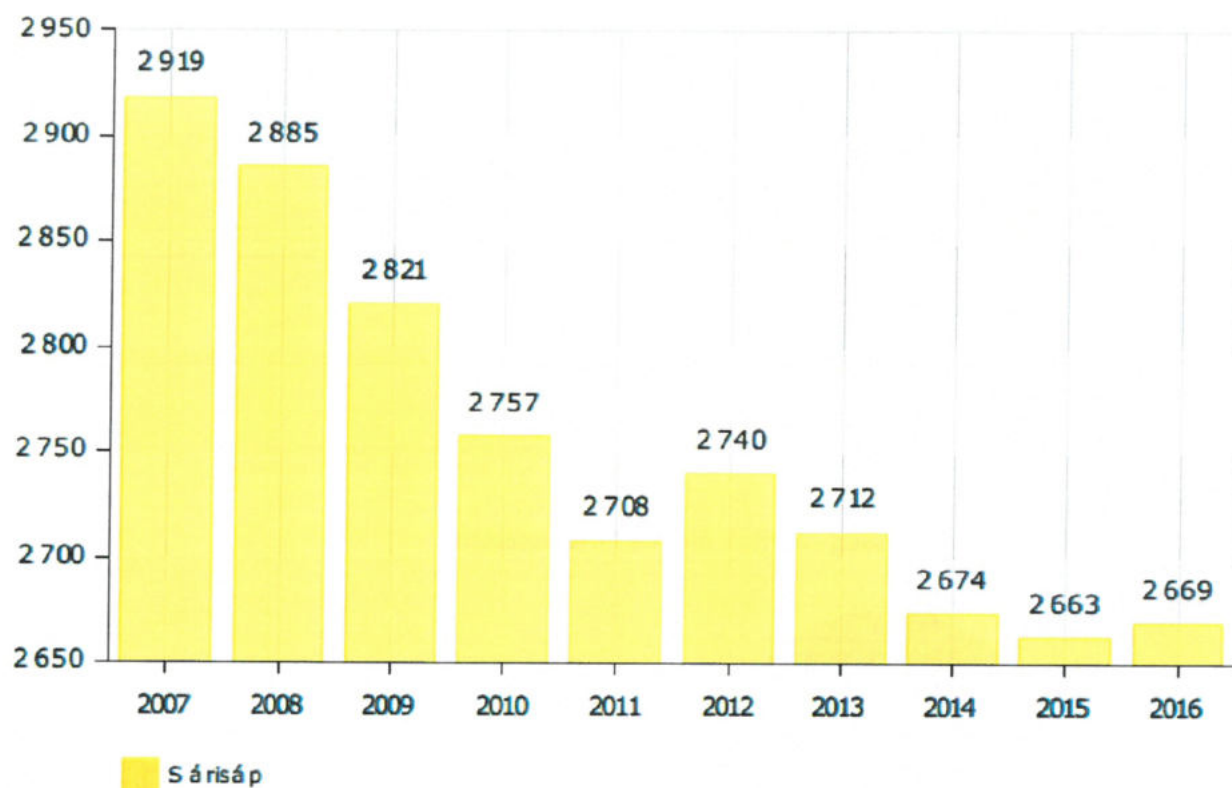
Sárísáp jelene

Sárísáp Komárom-Esztergom megye északi részén, a fővárostól 40 kilométerre található az Esztergomi Járásban. Területe: 14 km².

A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján 2018. január 1-jén állandó lakosainak száma 2804 fő.

Sárisáp lakónépességének² alakulása (2007-2016)

Sárisáp állandó lakossága a 2007-2016. közötti időszakban csökkenést mutat. A 2019. január I-jei KSH adatok alapján tudjuk, hogy elindult egy lassú növekedés. (2019. január 1. – 2804 fő)

Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)³

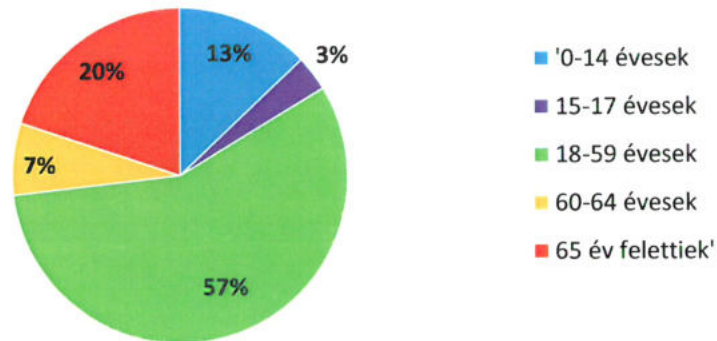
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	1 354	1 441	2 795	48,44%	51,56%
0-2 évesek			76		
0-14 éves	193	186	379	6,91%	6,65%
15-17 éves	55	49	104	1,97%	1,75%
18-59 éves	860	819	1 679	30,77%	29,30%
60-64 éves	74	100	174	2,65%	3,58%
65 év feletti	172	287	459	6,15%	10,27%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

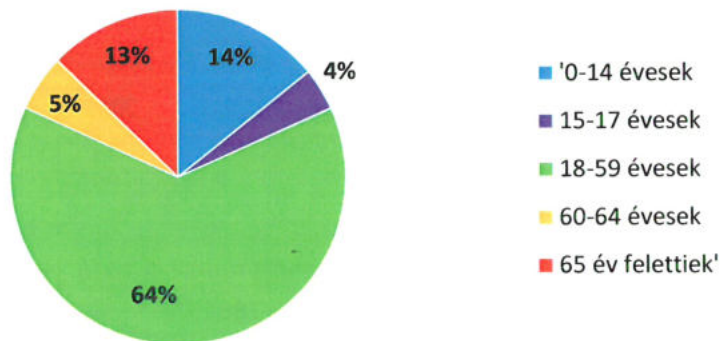
² A lakónépesség az adott területen lakóhellyel és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező, illetve ugyanezen a helyen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

³

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	42	31	-11
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	22	34	12
Összesen	64	65	1

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	450	403	111,66%
2013	456	397	114,86%
2014	458	390	117,44%
2015	452	377	119,89%
2016	459	379	121,11%
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt mutatja meg, hogy 100 fő 14 év alatti lakosra mennyi 65 év feletti lakos jut. A 65 év felettiek száma magasabb, ezért az öregedési index 100 felett van. A település előregedőnek tekinthető.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	50	51	-1	-0,4
2013	33	49	-16	-5,7
2014	33	54	-21	-7,47
2015	67	69	-2	-0,72
2016	72	53	19	6,8
2017			0	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sárisáp község lakosságának alapfokú ellátását minden intézménytípus, szolgáltató, illetve igazgatási funkció tekintetében kielégíti (egészségügyi alapellátás, óvoda, iskola, szociális és gyermekvédelmi alapellátás, kiskereskedelem).

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élvezületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	18	32	-14
2013	27	26	1
2014	26	30	-4
2015	17	46	-29
2016	23	27	-4
2017			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

A Helyi Esélyegyenlőségi Programmal Sárísáp Község Önkormányzata kinyilvánítja azon szándékát, amely szerint a településen élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása érdekében a rendelkezésre álló eszközök minél teljesebb kihasználásával színvonalas közszolgáltatást kíván biztosítani. Megkülönböztetett figyelmet kíván fordítani a célcsoportok problémáinak feltárására és azok csökkentésére.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Sárísáp Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az önkormányzat a feladat-és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben - törvényi keretek között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeleti feltételekhez kötheti.

Sárisáp Község Önkormányzat Képviselő-testülete törvényi felhatalmazás alapján a következő esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő önkormányzati rendeleteket alkotta:

- Sárisáp Község Önkormányzat Képviselő-testületének 36/2005. (X.20.) rendelete az első lakáshoz jutók támogatásáról.
- Sárisáp Község Önkormányzat Képviselő-testületének 19/2013. (XII.30.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- Sárisáp Község Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2015. (II.24.) önkormányzati rendelete a települési támogatások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól.

- Sárisáp Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/ 2018. (I.31.) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában álló lakások elidegenítéséről.
- Sárisáp Község Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2015. (V.27.) önkormányzati rendelete a község közigazgatási területén lévő orvosi körzetek körzethatárainak meghatározásáról.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program összhangban van:

- Sárisáp Község Önkormányzatának költségvetésével
- Sárisáp Község Önkormányzatának a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló rendeletével,
- Sárisáp Község Településrendezési Tervével,
- a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióval és
- a Dorogi Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Megállapodásával.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Dorogi Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott Dorog és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálat, valamint a Dorog és Térsége Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat szakmai programjával, továbbá a térségi Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióval összhangban van.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A statisztikai adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) adatbázisából, KSH Tstar, helyi nyilvántartásból, helyi adatgyűjtésből, valamint a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Esztergom Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályától gyűjtöttük össze. Vannak olyan területek, ahonnan az információszerzés nehézkes. Nem álltak rendelkezésre adatok a fogyatékosok foglalkoztatottságáról, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

„Komárom-Esztergom megye Pest megye után a legsűrűbben lakott megye. Az aktivitás tekintetében az országos átlagnál 3,6 százalékponttal magasabb az aktívak aránya a teljes népességen belül.” (Központi Statisztikai Hivatal, Népszámlálás 2011., Területi adatok). A település lakóinak jövedelmi és vagyoni helyzetét befolyásolja, a környező városokban (Dorog, Esztergom) munkahely szempontjából releváns elhelyezkedési lehetőségek, továbbá a Budapest közelsége is „ingázókká” teszi az itt élő aktív korú lakosságot. Az álláskeresők százalékos aránya a 10%-ot nem érte el az utóbbi években.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A járás településszerkezetét 24 közigazgatásilag különálló település – közülük 5 város – alkotja. 95.881 fő az állandó népessége, mely a megye állandó népességének 30 %-a. Munkavállalási korú népessége 65.367 fő, a gazdaságilag aktívak száma több mint 41 ezer főre becsülhető. Természeti környezetét, erőforrásait északon a Duna, észak-keleten a Pilis-hegység, nyugaton a Vértes határolják. A térség legnagyobb létszámú települése és egyben központja Esztergom.

A járás területe két kistérségből áll, az esztergomi és a dorogi kistérségből. Sárísáp az utóbbihoz tartozik. Településszerkezetét 15 közigazgatásilag különálló – többnyire szétszór – település alkotja.

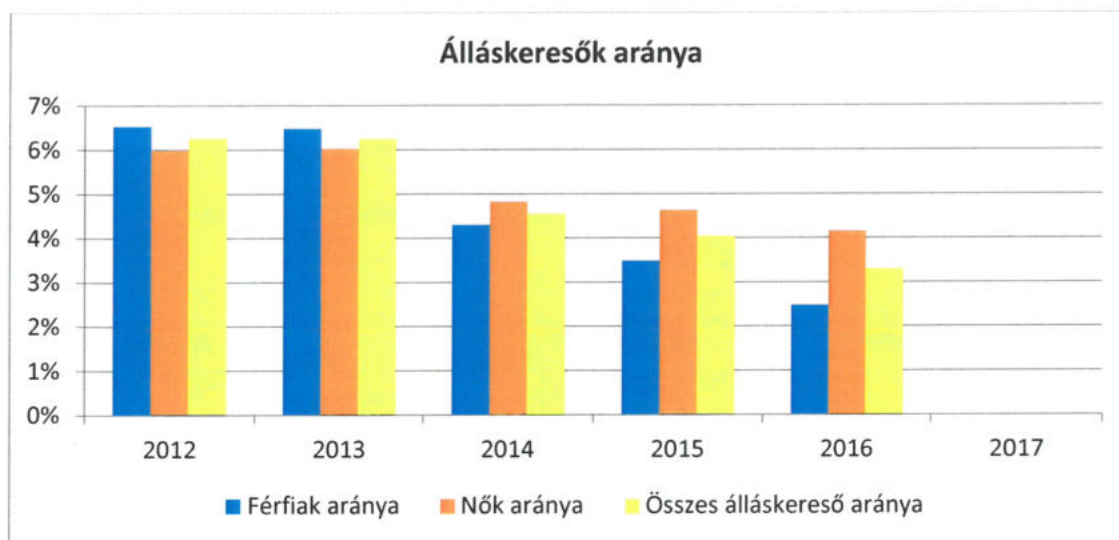
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A kistérségben jelenleg a feldolgozóipar a meghatározó. A munkavállalók többsége Esztergomban, Dorogon, Tokodaltárón és Tokodon helyezkedett el, de jelentős számuk ingázik Budapestre is. A nagy és a közepes méretű vállalkozásoknál jelentős a külföldi érdekeltség, de a foglalkoztatók zömét a magyar tulajdonban lévő kis- és mikro vállalkozások adják.

Sárísápon több mint 50 foglalkoztató tevékenykedik, többségük mikro vállalkozás. A munkanélküliek száma 2010 óta a negyedére csökkent a településen. Alacsony a munkakeresők, azon belül a több, mint egy éve álláskeresők száma is.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1011	979	1 990	66	6,5%	58,75	6,0%	125	6,3%
2013	1003	973	1 976	65	6,5%	58,75	6,0%	124	6,3%
2014	989	973	1 962	42,5	4,3%	47	4,8%	90	4,6%
2015	990	966	1 956	34,5	3,5%	44,75	4,6%	79	4,1%
2016	989	968	1 957	24,5	2,5%	40,25	4,2%	65	3,3%
2017			0	22,25		38,75		61	

A nyilvántartott álláskeresők száma folyamatos csökkenő tendenciát mutat.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		125	124	90	79	65	50
20 év alatti (TS 1002)	Fő	2	3,5	1,25	2,75	2,25	1
	%	1,6%	2,8%	1,4%	3,5%	3,5%	2,0%
20-24 év (TS 1003)	Fő	20	15,25	12,75	10,5	8	7,25
	%	16,0%	12,3%	14,2%	13,2%	12,4%	14,6%
25-29 év (TS 1004)	Fő	9,25	6,75	6,75	5,25	3	4,5
	%	7,4%	5,5%	7,5%	6,6%	4,6%	9,0%
30-34 év (TS 1005)	Fő	13,25	6,25	3,5	4	2,75	1,75
	%	10,6%	5,1%	3,9%	5,0%	4,2%	3,5%
35-39 év (TS 1006)	Fő	15,25	16	10,25	6,25	8,5	4
	%	12,2%	12,9%	11,5%	7,9%	13,1%	8,0%
40-44 év (TS 1007)	Fő	12,75	11,75	7,75	9,25	8,75	4,75
	%	10,2%	9,5%	8,7%	11,7%	13,5%	9,5%
45-49 év (TS 1008)	Fő	16	19	11,75	10,5	6,75	5
	%	12,8%	15,4%	13,1%	13,2%	10,4%	10,1%
50-54 év (TS 1009)	Fő	17	19,5	10,5	6,5	6	4,75
	%	13,6%	15,8%	11,7%	8,2%	9,3%	9,5%
55-59 év (TS 1010)	Fő	17,5	20	17,75	12,5	8,75	5,75
	%	14,0%	16,2%	19,8%	15,8%	13,5%	11,6%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	1,75	5,75	7,25	11,75	10	11
	%	1,4%	4,6%	8,1%	14,8%	15,4%	22,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti
Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	125	3,25	2,6%	37,5	30,1%	84	67,3%
2013	124	3,5	2,8%	39,75	32,1%	80,5	65,1%
2014	90	2,75	3,1%	30,75	34,4%	56	62,6%
2015	79	3,75	4,7%	27	34,1%	48,5	61,2%
2016	65	1	1,5%	24,25	37,5%	39,5	61,0%
2017	61	0,75	1,2%	25,25	41,4%	35	57,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás

Sárisáp Község Önkormányzata kezdetektől részt vesz a közfoglalkoztatásban, ahol roma foglalkoztatásról nem beszélhetünk, viszont a hátrányos helyzetben lévők, mélyszegénységben élők foglalkoztatását igyekszünk elősegíteni. A közfoglalkoztatásban fizikai munkát biztosítunk, többnyire részmunkaidőben történő munkavégzéssel. Közfoglalkoztatott munkavállalóink közintézmények, közterületek, temető, sportpálya tisztántartását végzik, csapadékvíz elvezető árok takarításában nyújtanak segítséget.

d) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok számára lehetőség van a településen belül magántanárok segítségével nyelvtanulásra, szervezeten informatikai képzésre. A térségben számos középiskola és egyetem segíti a továbbtanulást. A térségben működő nagyvállalatok - főképp az autóipar területén tevékenykedők - szívesen foglalkoztatják gyakornoki programokon keresztül is a fiatalokat.

e) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjával együttműködve foglalkoztatást segítő programokon keresztül van lehetőség a fiatalok munkaerő piacra való integrációjában.

f) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A közmunkaprogramon keresztül - alacsony létszámban – van lehetősége az önkormányzatnak a mélyszegénységben élők foglalkoztatására.

g) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkoztatás területén nem érkezett jelzés hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése sem fordult elő.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény jelentősen átalakította a szociális ellátások rendszerét. 2015. március 1. napjától megszűnt az adósságkezelési szolgáltatás, a méltányos közgyógyellátás és az önkormányzati segély.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 2015. március 1-jétől hatályos rendelkezései csak a kormányhivatalok által nyújtott, kötelező jellegű támogatások szabályait tartalmazzák. Az önkormányzatok részére a települési támogatási formát vezette be.

E fejezetben tárgyaljuk a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresők számára elérhető támogatásokat.

A meghatározott feltételek fennállása esetén az állami foglalkoztatási szerv különféle támogatásokat (pénzbeli) és szolgáltatásokat nyújt az álláskeresőknél.

Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások:

- munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- munka-, pálya-, álláskeresői, rehabilitációs,
- helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás, munkaközvetítés.

Az állami foglalkoztatási szerv az álláskeresők és a munkáltatók részére is nyújt támogatásokat:

Álláskereső támogatása

- Képzési támogatás (támogatható személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Ft. 14. §-a rögzíti).
- Álláskeresői járadék (az Ft. 25. §-a szerint).
- Nyugdíj előtti álláskeresői támogatás (az Ft. 30. §-a szerint).
- Utazási költségtérítés (az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatosan állapítható meg az Ft. 32. §-a szerint).

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	1 990	6,5	0,3%
2013	1 976	7,25	0,4%
2014	1 962	9	0,5%
2015	1 956	8,25	0,4%
2016	1 957	7	0,4%
2017	0	6,75	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2012	125	19	15,2%
2013	124	15,5	12,5%
2014	90	10,75	12,0%
2015	79	8,5	10,7%
2016	65	11,75	18,1%
2017	61	13,75	22,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Vállalkozóvá válást elősegítő támogatás

Munkáltatók részére nyújtott támogatások:

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Ftt. 16. §-a alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Ftt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató.

Szociális támogatások

Sárisáp Község Önkormányzatának települési támogatási formái:

- ápolási támogatás

- gyógyszer támogatás
- temetési támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- időskorúak születésnap támogatása
- lakhatási támogatás
- köztemetés
- karácsonyi támogatás

Sárisáp Község Önkormányzatának személyes gondoskodást nyújtó támogatási formái:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása
- családsegítés
- szociális étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- nappali ellátás

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	23,5		1,18%		0,00%
2013	31,25		1,58%		0,00%
2014	18		0,92%		0,00%
2015	22,25	1,6	1,14%		0,00%
2016	13,75	2	0,70%		0,00%
2017	11,75		#ZÉRÓOSZTÓ!		0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzati lakásokról szóló helyi rendelet meghatározza, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő és bérbeadás célját szolgáló lakások milyen jogcímen és milyen feltételekkel adhatók bérbe.

Az önkormányzat tulajdonában jelenleg 10 darab lakóingatlan található.

Sárisáp Község Önkormányzata 2018-ban 10 bérlakással rendelkezik. A lakások 88%-a költségelven, míg 12%-uk piaci alapon bérbe adott ingatlan. Többségüket határozatlan idejű szerződés alapján bérlik.

Komfortfokozatukat tekintve 1 darab összkomfortos lakás, 1 darab komfort nélküli, míg 8 darab a komfortos kategóriába sorolható.

b) szociális lakhatás

Szociális bérlakással nem rendelkezik Sárisáp Község Önkormányzata.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen lakáscélra használt lakáscélú ingatlan nincs.

d) lakhatást segítő támogatások

Települési lakhatási támogatásban részesülők száma	
Év	Támogatottak száma
2014	31
2015	36
2016	28
2017	25
2018	15

forrás: Önkormányzati adatok

e) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakó övezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása.

Nem jellemző a település szerkezetére való tekintettel.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Sárisáp községben nem találhatók telepek, szegregátumok. Vizsgálatuk nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik:

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012		1	1
2013		1	1
2014		1	1
2015		1	1
2016		1	1
2017		1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Községünkben az egészségügyi alapellátást felnőtt háziorvos, gyermekorvos, fogorvos, védőnő és gyógyszerész biztosítja.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	74
2013	16
2014	72
2015	78
2016	65
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz

A prevenció a lakosság egészségmegőrzését, a betegségek megelőzését, valamint a betegségek korai felismerését és kezelését is jelenti, hogy elkerülhető legyen a további állapotromlás és szövődmények kialakulása.

Kiemelt fontosságú a szűrőprogramokhoz való hozzáférés. Magyarországon az egészség megőrzésére, a betegségek megelőzésére vonatkozó tevékenység az alapellátás szintjén törvényben is szabályozott.

Vezető halálok a szív- és érrendszeri betegségek, megelőzik a daganatos betegségeket. Ezt követik az emésztőszerv és a légzőszerv betegségei. A háziorvosok prevenció munkájuk során többek között szűrik a hipertóniát, anyagcsere betegségeket, felhívják a figyelmet a dohányzás, alkohol, elhízás és egyéb káros rizikófaktorok egészségre ártalmas hatásaira.

Az iskola egészségügyi-ellátás keretében rendszeresen végeznek szűréseket az óvodások, általános iskolások között. Ezeknek a szűréseknek egy részét az iskolaorvos, más részét a védőnő végzi. A gyerekek minden évben részt vesznek fogászati szűrésen is.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyermekek fejlesztése már a legkisebb korosztálynál elkezdődik. Az óvoda, iskola jelzőrendszere által, a pedagógiai szakszolgálaton keresztül logopédus bevonásával történik.

A mozgásszervi bántalmak ellátása, a korai fejlesztés eszközei helyben nem biztosítottak. Ebben a térség egészségügyi intézményei nyújtanak segítséget.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A mini bölcsőde, az óvoda, az iskola, valamint a gondozási központ közétkeztetését külső szolgáltató végzi. Az étlapok összeállításánál hangsúlyos a gyermekélelmezésben is az egészséges táplálkozás, a menüt szakképzett dietetikus végzi.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzatnak fontos célja, hogy Sárísápon minden gyerek az iskolai órákon túl sportoljon, vagy valamilyen művészetet tanuljon, melyet minden lehetséges eszközzel igyekszik elősegíteni. A Sárísápi Bányász Sport Egyesület keretén belül labdarúgás, asztalitenisz és teke szakosztály működik. A szervezett formán felül aktív élet folyik a helyi, pályázati forrás segítségével kialakított, extrém sportokat támogató bmx pályán. A térségből is szívesen keresik fel a kerékpárral, gördeszkával rendelkezők. Az iskola tornaterme által egész évben biztosított a sporthoz való hozzáférés. A tömegsportok sorát különböző csoportos, specializálódott bővítik (aerobik, gerinctorna, jóga, kempo, lövészet).

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A település lakossága a szociális szolgáltatások széles köréhez hozzáférhet. A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A települési önkormányzatok a szociális szolgáltatásokat társulás útján is biztosíthatják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. A szociális alapszolgáltatások közül elérhető a szociális étkeztetés, a támogató szolgáltatás, családsegítés, házi segítségnyújtás és a nappali ellátás.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzati intézményekben dolgozók feladatellátásuk során (az ügyintézés, szociális és gyermekvédelmi szolgáltatás, foglalkoztatás stb.) fokozott figyelmet fordítanak arra, hogy a hátrányos megkülönböztetést megelőzzék, megakadályozzák és mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A Sárísápi Bányász Közösségi Tér és Könyvtár a helyi közösségi életnek, az információcserének a központi helyszíne. A település közeletének súlypontja a képviselő-testület, amely éves munkaterv szerint tárgyalja a falu életét meghatározó, döntést igénylő rendezvényeket. Az önkormányzati időszak, évente négy alkalommal megjelenő lapján keresztül informálja a sárísápiakat. Emellett a helyi és regionális sajtón keresztül is kommunikál helyiekkel az önkormányzat.

Fontosak a civil szervezetek által szervezett programok. Különösen sokat találkoznak, szerveznek esteket, kirándulásokat a helyi nyugdíjas klub és a kertbarát kör tagjai.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A település életében nem jellemzőek a konfliktusok. A közösségek egymást támogatva, együttműködve dolgoznak.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A településen több karitatív tevékenységet végző szervezet is dolgozik – Vöröskereszt, Karitás - , és valamennyi civil csoport nyitott a közösségű célú, önkéntes munka iránt. (ruhagyűjtés, faültetés, rendezvényeken való részvétel, stb.)

Évente több alkalommal élelmiszer-és ruhagyűjtéssel segítik a rászoruló családokat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szenvedélybetegségek	Egészségügyi szűrő-és felvilágosító programok
Életvezetési problémák	Életvezetési tanácsadás
Biztos anyagi háttér hiánya	Foglalkoztatást segítő programok

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Problémát jelent az egységes fogalomrendszer hiánya is. A gyermekvédelem és az egészségügy a veszélyeztetett gyermek fogalmat használja –amelynek a megítélése számos szubjektív elemet tartalmaz – a közoktatás pedig – az objektív mutatókon alapuló – hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fogalommal dolgozik, erre figyelemmel a halmozottan hátrányos helyzet beazonosítására csak akkor nyílik lehetőség, ha a gyermek megjelenik a közoktatás rendszerében.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: Olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyámhatóság - a Család- és Gyermekjóléti Központ javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti a gyermeket. (Gyvt. 68. § 2.) pont)

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2016	18	45
2017	15	34

2018	18	40
------	----	----

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeni, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó család-és gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a GYvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeni és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- gyermekétkeztetés
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- otthonteremtési támogatás

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- Család- és Gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása
- gyermekek átmeneti gondozása

A pénzbeni ellátások és a gyermekvédelmi alapellátások célja a családok szociális helyzetének, nevelési-gondozási funkciójának javítása, megerősítése, a gyermek fejlődésének pozitív irányú elősegítése.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2015	54
2016	68
2017	53
2018	45

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli települési támogatás keretében van lehetőség a gyermekes családok támogatására, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető élethelyzetbe került.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, telepszerű lakókörnyezet a településen nem jellemző.

4.3 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzzük ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a településen élő hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében:

- a beiratkozásnál,
- tanításban, ismeretkövetítésben,
- a gyermekek egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- tanulói előmenetelben,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaorientációban,
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,
- valamint a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

A közoktatás-fejlesztésben a legfontosabb horizontálisan érvényesítendő szempont az esélyegyenlőség, az egyenlő hozzáférés biztosításának elve. Minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés kialakításánál az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítani a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére. Kiemelten fontos az érintett intézmények oktatás-szervezési gyakorlatának áttekintése, illetve az intézmények tanulói összetételének összehasonlítása és annak vizsgálata, hogy érvényesül-e a településeken a diszkrimináció mentesség, szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.

Az egyenlő hozzáférés biztosításán túlmenően a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének előmozdításához elengedhetetlen feltétel olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.

A települések közoktatási intézményei a fent említett célokat figyelembe veszik a gyerekekkel való kapcsolatba kerülés első pillanatától, tehát a beiratkozáskor, illetve a felvételinél, a későbbiekben pedig a tanításkor, a gyermekek egyéni fejlesztésekor, az értékelés gyakorlatában.

A jövőben mind nagyobb szerepet fog kapni a hazai oktatásban a lemaradók, a valamilyen szempontból hátrányos helyzetűek problémáinak kezelése. Az ezzel kapcsolatos feladatoknak Sárísáp községben is különös hangsúlyt kell adni.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus.)

Az iskola és az óvoda külön gyógypedagógust nem alkalmaz, az ellátást a városi szakszolgálatoktól szolgáltatás vásárlással valósítják meg.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A település tekintetében az adatok nem relevánsak, hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés, valamint szegregáció nincs.

d) Pozitív diszkrimináció

Pozitív diszkrimináció két tekintetben érvényesül: 1. ingyenes tankönyv ellátásban részesülnek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, a tartósan beteg gyermeket nevelők, 50%-os mérséklésű a nagycsaládosok esetében, 2. kedvezményes étkeztetést kapnak

4.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nyári felügyelet hiánya	Nyári napközi
Szabadidő hasznos eltöltése	Ifjúsági klub, programok
Pedagógushiány	Ösztönző programok kidolgozása

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémák fejlesztési lehetőségek Több fejlesztőpedagógusra, gyógypedagógusra, iskolai pszichológusra volna szükség Egyeztetés a térségben elérhető szolgáltatókkal létszám bővítésről, további szolgáltatások igénybevételeiről.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkanélküli nők foglalkoztatása az elmúlt öt év átlagában meghaladta a férfiak foglalkoztatásának számát.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nőknek a foglalkoztatást segítő és képzési programokban történő részvételéről nincsenek adataink, de számukra ugyanazon feltételek mellett biztosított valamennyi ellátási forma.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei a gyakorlatban nem változtak. A térségben magas számú azon cégek száma, ahol a 8 általánossal rendelkező nők munkát találnak.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Pontos adatok hiányában a kérdéskör nem elemezhető.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A várandós-gondozás teljes körű a településen működő védőnői szolgálaton keresztül. A szülők felkeresésére teljeskörű tájékoztatást és támogatást kaphatnak családtervezés és gyermekgondozás területén. Szükség esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat is rendelkezésre áll.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások,

a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján általánosságban elmondható, hogy egyre több esetre derül fény, a figyelemfelhívás eredményeképpen egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben egyelőre nincs lehetőség tartós elhelyezésre, mivel az önkormányzat nem rendelkezik szociális jellegű bérlakással.

A családok átmeneti elhelyezését a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által Esztergomban működtetett Családok Átmeneti Otthona biztosítja. Az intézményben 8 család helyezhető el.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben folyamatosan jelen vannak a nők. A választott tisztségek, megbízatások esetében a lakosság hozza meg a döntését, melyet nem lehet befolyásolni, a kinevezéssel betöltött pozíciókban pedig kizárólag a jogszabályi feltételek és a képzettség, a gyakorlat, valamint a rátermettség az irányadó. E tekintetben mindenféle egyéb megkülönböztetést elutasít az önkormányzat.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolására irányuló kezdeményezések

Az érintett munkanélküli nők problémáját az önkormányzat a közfoglalkoztatási programmal igyekszik orvosolni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Háztartásvezetés hiánya	Tanfolyamok, előadások
Szűrővizsgálatok hiánya	Helyi szűrővizsgálatok
Alacsony bölcsődei férőhelyszám	Igény esetén férőhelybővítés

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés és krónikus megbetegedéseket.

A feleslegesség tudata, a bizonytalanságérzet akkor is fizikai-lelki hanyatlást idézhet elő, ha az idős emberek viszonylag kiegyensúlyozott anyagi kondíciók között élnek. Ezért az idősök életmódját javító társadalmi programok, civil szervezetek tevékenységét, az élet e területére, az intenzív családi kapcsolatokból kirekesztődő idős emberek aktivitásának erősítésére célszerű kiterjeszteni.

A településen található Gondozási Központ, amely szociális alapszolgáltatásként nappali ellátást, ezen belül szellemi, kulturális és szórakoztató jellegű foglalkoztatást biztosít, ahol eltölthetik napjukat az idősök délután 16 óráig. Ezen kívül jól működik az "Őszidő" elnevezésű nyugdíjasklub, mely havonta tartja foglalkozásait, és lehetőséget teremt az időnkénti kirándulásra, kikapcsolódásra.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az elmúlt időszakban általánosan tapasztalható, hogy az idősök, még akár a nyugdíjba vonulásukat követően is szeretnének a munka világában maradni, de legalábbis aktívan részt venni a közösségi életben. Segítségüket elsősorban a települési szintű rendezvényeken, megemlékezéseken tudja igénybe venni az önkormányzat. Napi munka szintjén történő foglalkoztatásukra nagyon minimális lehetőség van.

b) **tevékeny időskor** (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetősége a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

c) **hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

Az idősebb generáció elhelyezkedése vélhetően jóval nehezebb, ugyanakkor egzakt adatok nem állnak rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy ténylegesen diszkriminatív helyzetbe kerültek volna ezek a rétegek. Elhelyezkedésüket a munkaügyi központtal együttműködve foglalkoztatásukat segítő programok segítik.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idők egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősebb generáció számára helyben háziorvosi és fogászati alapellátás áll rendelkezésre, valamint a Dorogon és Esztergomban működő kórház, szakellátó intézmény valamennyi szakorvosi ellátási formához hozzáférést biztosít. A háziorvos hetente 1 alkalommal laborvizsgálat elvégzéséhez helyben történő vérévétellel segíti az idős, vagy mozgásukban korlátozott pácienseket, az önkormányzat gondoskodik a szállításról.

c) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Sárissápi Bányász Községi Tér és Könyvtár, mint Sárissáp Község Önkormányzatának kulturális színtere elsődleges feladatának tekinti a helyi értékek megteremtését, átadását, közvetítését, valamint azok megőrzését. Támogatjuk azokat az egyéni és csoportos kezdeményezéseket, amelyek a ház falai között találják meg a megfelelő helyszínt civil kezdeményezéseikhez, kikapcsolódásukhoz, kamatoztatják tehetségüket.

Célunk, hogy az intézmény falai és az azok között végzett munka segítse a település kulturális, közösségi életét; megfelelő alapot és helyszínt biztosítson annak fejlesztéséhez.

A településen található intézmények, civil szervezetek és az önkormányzat rendszeresen tart értekezleteket, amelyeken egyeztetik programjaikat. A közös munka során javaslatokat tehetnek egymásnak. Közös valósítanak meg egy adott téma köré szerveződő, humánerőforrással támogatják egymás programjait. A nemzeti ünnepek, megemlékezések alkalmával az óvodások, az iskola diákjai, pedagógusai az önkormányzattal karöltve aktív szerepet vállalnak a műsorok elkészítésében. Színpadi szereplőként és a háttérfeladatok ellátásában is támogatják azok létrejöttét.

Fontos feladatuk van a községi rendezvények lebonyolításában a civil szervezeteknek, önkénteseknek is. Az általuk biztosított humánerőforrás a technikai feltételek megteremtésében, a vendégek kiszolgálásában nyújt kiemelkedő segítséget.

d) idők informatikai jártassága

Az idők digitális írástudásának fejlesztését szolgálja a 2018. őszén elindult Digitális Jólét Program Pont. A generáció felzárkóztatását heti rendszerességű tanfolyam segíti. A projekt célja, hogy a mindennapi online kommunikációs eszközökön, csatornákon túl segítséget nyújtson számukra az elektronikus ügyintézésben.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen gondozási központ működik, lefedve a város különböző területeit. Ez biztosítja az idők számára a hiányzó vagy hiányos családi gondoskodást, közösségi tevékenységet, egészségi állapotnak

megfelelő terápiás jellegű foglalkoztatást, a szabadidő hasznos eltöltését színes programok szervezésével.

A gondozási központokban működő idősök klubja hétköznapi változatos programokat nyújt:

- irodalmi és ismeretterjesztő előadások,
- vetélkedők, társasjátékok
- házi könyvtár, folyóiratok
- tanácsadás, segítség hivatalos ügyek intézésében
- testsúly és vérnyomásmérés, idős torna
- kirándulások, ünnepek

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek közbiztonsági veszélyeztetettsége	Tájékoztatás a rendőrség és a katasztrófavédelem szakemberei részéről.
Egyedül élő idők elmagányosodása	Aktivitásukat megőrző programok szervezése, az önkormányzatok által nyújtott szociális szolgáltatásokba való bevonás.
Időskorúak informatikai lemaradása	Digitális írástudás felzárkóztatása, tanfolyamok szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a leghátrányosabb, legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Általában egészségügyi problémáik nagymértékben összefüggnek szociális helyzetük romlásával, életlehetőségeik és esélyeik szűkülésével.

Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved. A munka világában való hosszú távon eredményes beilleszkedésük csak egy sokkal differenciáltabb és célcsoport-specifikusabb módszertanon alapuló foglalkoztatási és támogatási rendszerben biztosítható.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

1998. évi XXVI. 4. § törvény Fogyatékos személy az, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

15. § (1) Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés - jogszabályban meghatározottak szerint - támogatásban részesíti. Ilyen munkáltató településünkön nincs, de a járásban található.

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban Mt.) 294. (1) bekezdése tartalmazza a törvény alkalmazásában meghatározott fogalmakat.

A jogszabályhely kibővült egy új ponttal: Mt. 294.§ (1) bekezdés l) pont: megváltozott munkaképességű személy: a rehabilitációs hatóság vagy jogelődjei által végzett hatályos minősítés alapján

- akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű,
- aki legalább 40 százalékos egészségkárosodással rendelkezik, az erről szóló szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás, hatósági bizonyítvány, minősítés időbeli hatálya alatt,
- akinek a munkaképesség csökkenése 50-100 százalékos mértékű, az erről szóló szakvélemény időbeli hatálya alatt, vagy
- rokkantsági ellátásban részesül.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az állam különböző eszközökkel próbálja meg elősegíteni a fogyatékos, illetve megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását, de a jogszabályi előírások, valamint a (re)integrációt elősegítő programok gyakorlati sikerének kulcsa a tulajdonos vezető, illetve a humánerőforrás szakember hozzáállásában is rejlik.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A szociális alapszolgáltatások közül a fogyatékosok számára is biztosított szociális étkezés, házi segítségnyújtás és az idősek klubjában nappali ellátást is igénybe vehetnek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli és természetbeni ellátása elsősorban nem önkormányzati feladat, de természetesen az önkormányzat rendkívüli helyzetben, vagy a megélhetés veszélybe kerülése esetén segítséget nyújt a rászorulóknak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos emberek eltérő szükségleteiből adódóan a közszolgáltatás egyenlő esélyű hozzáférhetősége nemcsak az épület akadálymentesítését jelenti, hanem ezen túl magában foglalja az információkhoz való hozzáférést és a kommunikáció lehetőségét is.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az elmúlt években több közintézmény részleges akadálymentesítése megtörtént. A polgármesteri hivatal épülete, valamint a közösségi tér csak részlegesen közelíthető meg a mozgásukban korlátozott lakók számára.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatásokhoz a hozzáférés több formában is biztosított és elérhető valamennyi társadalmi réteg számára.

b) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat érdekkörébe tartozó intézmények részben akadálymentesek, az egyéb munkahelyekkel kapcsolatosan adatok nem állnak rendelkezésre.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi közlekedés vonatkozásában több a probléma. Az utak állapota ugyan kielégítő, de korántsem problémamentes. A költségvetési lehetőségek e téren is korlátozottak és csak fokozatosan valósíthatók meg a közutakkal kapcsolatos lakossági igények.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Szociális alapszolgáltatások egyike az étkeztetés, amelynek keretében legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodnak a szociálisan rászorultak részére, amennyiben azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük miatt.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Hatósági engedélyezés során az akadálymentesítés az építési törvény előírásai szerint kerül megkövetelésre, elsősorban minden esetben a közhasználatú épületek esetében, míg más esetben kérelmező, építtető igényei elvárásai szerint.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés	Középületek teljeskörű akadálymentesítése
Elfogadás	Érzékenyítés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit. Az önkormányzati döntések előkészítésében véleményükkel, javaslatukkal részt vesznek és delegáltjaik tanácskozási joggal vesznek részt az állandó bizottságok ülésein.

- a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) Közművelődési alapszolgáltatások Kultv. 76. § (3)	c) A közösségi tevékenység megnevezése	d) A közösségi tevékenység célja
Művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása	Őszidő Nyugdíjas Klub	Nyugdíjasok közösségi aktivitásának fejlesztése, egészségmegőrzés, kulturális programok szervezése
	Cukorbeteg Klubja	Helyszín biztosítása a közösségnek a rendszeres közösségi tevékenység végzéséhez. Helyi közösség fejlesztése.
	Maminbaba	Helyszín biztosítása a közösségnek a rendszeres közösségi tevékenység végzéséhez. Bemutakozási lehetőség biztosítása. Helyi közösség fejlesztése.
	Magyar Vöröskereszt Helyi Szervezete	Helyszín biztosítása a közösségnek az alkalomszerű közösségi tevékenység végzéséhez. Adminisztrációs, irodatechnikai támogatás. Helyi közösség fejlesztése.
	Gerinctorna	Helyszín biztosítása a közösségnek az alkalomszerű közösségi tevékenység végzéséhez. Helyi közösség fejlesztése.
	Református Egyház	Helyszín biztosítása a közösségnek a rendszeres közösségi tevékenység végzéséhez. Helyi közösség fejlesztése, támogatása.
A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése	Annayölgy és Sárísáp Kertbarátainak és Borbarátnőinek Egyesülete	Öntevékeny csoport. Közösségfejlesztés, hagyományápolás. Programok létrehozása, szolgáltatások támogatása.

	Bányász Nyugdíjas Szakszervezet	Öntevékeny csoport. Közösségfejlesztés, hagyományápolás. Programok létrehozása, szolgáltatások támogatása.
Az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása	Digitális Jólét Program Pont	Iskolán kívüli tanulás Digitális írástudás fejlesztése. Digitális eszközhasználat. Szolgáltatások
A hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása	Szlovák Nemzetiségi Pávakör	Hagyományörzés, nemzetiségi nyelv ápolása. A település szellemi örökségének őrzése.
	Konvalinka Néptáncsoport	Hagyományörzés, kultúra értékeinek átkövetítése. A település szellemi örökségének őrzése.
Az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása	Kézimunka szakkör	Öntevékeny csoport. Közösségfejlesztés, hagyományápolás.
	Sárisápi Bányász Fúvószenekar	Egyéni és közösségi tudás, társadalmi szerepvállalás.
	Kristály Mazsorett Csoport	Egyéni és közösségi tudás, társadalmi szerepvállalás.
	Senior Örömtáncsoport	Egyéni és közösségi tudás, társadalmi szerepvállalás.
A tehetséggondozás- és fejlesztés feltételeinek biztosítása	Zeneiskola	Egyéni és közösségi tudás, társadalmi szerepvállalás.

c) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen található intézmények, civil szervezetek és az önkormányzat rendszeresen tart értekezleteket, amelyeken egyeztetik programjaikat. A közös munka során javaslatokat tehetnek egymásnak. Közös valósítanak meg egy adott téma köré szerveződő, humánerőforrással támogatják egymás programjait. A nemzeti ünnepek, megemlékezések alkalmával az óvodások, az iskola diákjai, pedagógusai az önkormányzattal karöltve aktív szerepet vállalnak a műsorok elkészítésében. Színpadi szereplőként és a háttérfeladatok ellátásában is támogatják azok létrejöttét. Fontos feladatuk van a községi rendezvények lebonyolításában a civil szervezeteknek, önkénteseknek is. Az általuk biztosított humánerőforrás a technikai feltételek megteremtésében, a vendégek kiszolgálásában nyújt kiemelkedő segítséget.

d) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A szakmai működés magasabb szintű ellátásához, a szervezet-és minőségfejlesztéshez, valamint a hatályos jogszabályi környezethez való megfelelésnek a feltétele, hogy jól működő, élő kapcsolatot alakítsunk ki a megyei és országos intézményekkel, szakmai szervezetekkel. Részt veszünk a megyei és térségi szintű folyamatokban.

e) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Célcsoportot tekintve nem elkülöníthető a tevékenységük.

f) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Célcsoportot tekintve nem elkülöníthető a tevékenységük.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Célcsoportot tekintve nem elkülöníthető a tevékenységük.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az on-line kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezetet az Önkormányzat honlapján közzéteszi, így az állampolgárok is véleményt mondhattak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	Problémák	Fejlesztési lehetőségek
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szenvedélybetegségek Életvezetési problémák Biztos anyagi háttér hiánya	Egészségügyi szűrő-és felvilágosító programok Életvezetési tanácsadás Foglalkoztatást segítő programok
Gyermekek	Nyári felügyelet Szabadidő hasznos eltöltése Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése	Nyári napközi Ifjúsági klub, programok Gyakornoki, hallgatói programok kidolgozása a szakemberhiány mérséklésére
Idősek	Digitális írástudatlanság Közbiztonság	Informatikai tanfolyamok Felvilágosító előadások, anyagok
Nők	Háztartásvezetés Szűrővizsgálatok Alacsony bölcsődei férőhelyszám	Tanfolyamok, előadások Helyi szűrővizsgálatok, előadások Férőhelyek igény esetén, pályázati forrásból történő bővítése
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés Fogyatékkal élő emberek jobb elfogadása	Középületek teljes akadálymentesítése Érzékenyítés

Az intézkedési területek részletes elemzése

Mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Egészségügyi szűrőprogramok, egészséges életmód népszerűsítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyakori a szenvedélybetegségek előfordulása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: érintettek számának felmérése - Középtávú: szűrő-és felvilágosító programok - Hosszútávú: szenvedélybeteg számának visszaszorítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Érintettek számának felmérése - Szendélytípusok beazonosítása - Szakemberek felkutatása - Szűrő-és felvilágosító programok szervezése - Utókövetés
Résztvevők és felelős	- Polgármester - Házi orvos - családsegítő munkatárs
Partnerek	- Családsegítő Szolgálat
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2019. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- A szenvedélybetegséggel élők számának visszaszorítása - Egészségügyi állapotuk javulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Nehezen bevonhatóak az érintettek
Szükséges erőforrások	- Humán – szakemberek a szűrővizsgálatok és a felvilágosító előadásokhoz; érintettek felmérése, problémáik beazonosítása; - Pénzügyi – programok költségeinek fedezése, pályázati és önkormányzati források;

Intézkedés címe:	Foglalkoztatás segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony iskolai végzettségűek, nagycsaládosok, betegséggel küzdők számára nehéz az elhelyezkedés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: érintettek számának felmérése - Középtávú: bevonás a közmunkaprogramba, képzéseken való részvételre ösztönzés, forrást biztosító pályázatok felkutatása; - Hosszútávú: életminőség javulása; biztosabb anyagi háttér kialakulása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Érintettek számának felmérése - Problémák beazonosítása - Szakemberek felkutatása - Tanácsadó rendezvények szervezése - Utókövetés
Résztvevők és felelős	- Önkormányzat, polgármester
Partnerek	- Sárisápi Bányász Községi Tér és Könyvtár - Védőnő
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2018. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- Rendezettebb, tervezhetőbb életkörülmények - Biztosabb anyagi háttér
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Nehezen bevonhatóak az érintettek
Szükséges erőforrások	- Humán – szakemberek az előadásokhoz; érintettek felmérése, problémáik beazonosítása; - Pénzügyi – programok költségeinek fedezése, pályázati és önkormányzati források;

Intézkedés címe:	Életvezetési tanácsadás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Helytelenül beosztott anyagi javak, rendezetlen életvezetési állapotok
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: érintettek számának felmérése - Középtávú: tanfolyamok, tanácsadó programok, személyre szabott tanácsadás - Hosszútávú: életminőség javulása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Érintettek számának felmérése - Problémák beazonosítása - Szakemberek felkutatása - Tanácsadó rendezvények szervezése - Utókövetés
Résztvevők és felelős	- Önkormányzat, polgármester, jegyző - Családsegítő Szolgálat
Partnerek	- Védőnő
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2018. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- Rendezettebb, tervezhetőbb életkörülmények
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Nehezen bevonhatóak az érintettek, motiváció szükséges
Szükséges erőforrások	- Humán – szakemberek az előadásokhoz; érintettek felmérése, problémáik beazonosítása; - Pénzügyi – programok költségeinek fedezése, pályázati és önkormányzati források;

Gyermekek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Pedagógushiány megszüntetése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Pedagógus, fejlesztő pedagógus hiány
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: bevonható helyi és térségi végzett szakemberek, vagy egyetemi hallgatók feltérképezése; - Középtávú: ösztönzési rendszer tervezése, bevonás; - Hosszútávú: hosszútávon megtartható munkaerő;
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Adatgyűjtés - Konceptió kidolgozása - Pénzügyi forrás megteremtése - pályázati
Résztvevők és felelős	- Sárisáp és Térsége Körzeti Általános Iskola intézményvezetője - Sári Óvoda és Mini Bölcsőde intézményvezetője - Sárisáp Község Önkormányzata, polgármester, képviselő-testület
Partnerek	- KLIK - Pedagógiai Szakszolgálat
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2018. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- Programokon résztvevők száma (jelenléti ív, fotódokumentáció); - Hosszútávú fenntarthatóság, - A kötelező feladatellátáshoz szükséges pedagóguslétszám folyamatosan rendelkezésre áll;
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Forráshiány – pályázati lehetőségek és hosszútávú finanszírozás megteremtése - Pályaelhagyás – versenyképes jövedelem és munkakörülmények
Szükséges erőforrások	- Pénzügyi –bérköltségek biztosítása - Humán - Sárisápi Bányász Községi Tér és Könyvtár, Iskola - Eszköz – helyszínek, szükséges eszközök biztosítása – Sárisápi Bányász Községi Tér és Könyvtár

Intézkedés címe:	Gyermekek nyári szünetben való napközbeni ellátása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nem megoldott nyáron a gyermekek napközbeni felügyelete
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: igényfelmérés - Középtávú: programok szervezése, erőforrások begyűjtése - Hosszútávú: programok megvalósítása, partnerek bevonása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Igényfelmérés a szülők körében - Pénzügyi forrás megteremtése - Humánerőforrás megteremtése - Programok szervezése
Résztvevők és felelős	- Sárisáp és Térsége Körzeti Általános Iskola intézményvezetője - Családsegítő munkatárs - Sárisáp Község Önkormányzata, jegyző
Partnerek	-
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2018. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- Igényfelmérés - Nyári napközi létrehozása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Forráshiány
Szükséges erőforrások	- Pénzügyi forrás - Humán, oktatási szakemberek

Intézkedés címe:	Ifjúsági programok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A 10-18 év közötti korosztály szabadidejének hasznos eltöltése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: meglévő lehetőségek feltérképezése, igények felmérése - Középtávú: programok szervezése, erőforrások begyűjtése - Hosszútávú: programok és érdeklődés, részvétel fenntartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Adatgyűjtés - Pénzügyi forrás megteremtése - Humán erőforrás megteremtése - Programok szervezése
Résztvevők és felelős	- Sárísáp és Térsége Körzeti Általános Iskola intézményvezetője - Sárísáp Község Önkormányzata, polgármester
Partnerek	- Nemzetiségi Önkormányzatok - Családsegítő
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2018. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- Programokon résztvevők száma (jelenléti ív, fotódokumentáció) - Hosszútávú fenntarthatóság
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Forráshiány - Nehezen bevonható közönség – motivációs eszközök, ingyenes programok
Szükséges erőforrások	- Pénzügyi - Önkormányzat - Humán - Sárísápi Bányász Közösségi Tér és Könyvtár, Iskola - Eszköz – helyszínek, szükséges eszközök biztosítása – Sárísápi Bányász Közösségi Tér és Könyvtár

Nők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Szűrővizsgálati program
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szűrővizsgálatokon való alacsony részvétel
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: - Középtávú: akcióterv kidolgozása - Hosszútávú: szűrővizsgálattal kimutatható betegségek súlyosságának csökkentése, prevenció
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Adatgyűjtés - Célcsoport elérése, bevonása - Folyamatos, széleskörű szűrőprogramok
Résztvevők és felelős	- Felelős: Önkormányzat, polgármester
Partnerek	- Védőnő - Családsegítő
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2018. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- Programokon résztvevők száma (jelenléti ív, fotódokumentáció); - Hosszútávú fenntarthatóság, - Betegségek számának csökkentése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Érdektelenség a tevékenységgel szemben - Tájékoztató plakátok, szóróanyagok létrehozása, médiában való megjelenés a célcsoportok elérése érdekében
Szükséges erőforrások	- Pénzügyi – önkormányzati költségvetés, - Humán – védőnő, önkormányzat, szakemberek - Helyszíne biztosítása – Sárisápi Bányász Közösségi Tér és Könyvtár

Intézkedés címe:	Főzőcske okosan
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fiatal felnőtt lányok, családanyák sok esetben nem rendelkeznek az egészséges és gazdaságos főzés alapjaival.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Közösségformálás, közös élmények szerzése - Klub, szokásrendszer kialakítása - Személyiségfejlesztés - Sikerélményhez juttatás - A sütés-főzés, mint alkotó folyamat átélése - A probléma megoldása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Szükséges tárgyi és személyi feltételek megteremtése - Marketingkommunikáció - Rendszeres foglalkozások - Egészséges alapanyagok megismerése - A gazdaságos háztartás, konyha vezetésének elsajátítása
Résztvevők és felelős	- Fiatal felnőttek - Fiatal családanyák - Tapasztalt, idősebb családanyák - Felelős: családsegítő munkatárs, jegyző
Partnerek	- Baba - Mama Klub tagjai - Őszidő Nyugdíjas Klub - Védőnői Szolgálat - Családsegítő Szolgálat - Sárisáp Község Önkormányzata
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2018. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- Egészséges és gazdaságos ételek készítése - Receptcsere - Önálló főzési tevékenység - Fenntartható fejlődés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Lemorzsolódás – a célcsoport igényeinek megfelelő tevékenység - Érdektelenség – folyamatos kommunikáció
Szükséges erőforrások	- Pénzügyi: önkormányzati forrás - Technikai: helyszín és kellékek biztosítása

	- Humán: foglalkozásvezető, szakemberek
--	---

Intézkedés címe:	Bölcsődei férőhelyek bővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony a bölcsődei férőhelyek száma (7)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: igényfelmérés - Középtávú: források feltérképezése, tervezés - Hosszútávú: férőhelyek számának bővítése, nők munkába való visszatérésének segítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Igényfelmérés a szülők körében - Pénzügyi forrás megteremtése - Humánerőforrás megteremtése - Programok szervezése
Résztvevők és felelős	- Sári Óvoda és Mini Bölcsőde intézményvezetője - Védőnői Szolgálat: védőnő - Családsegítő munkatárs - Sárisáp Község Önkormányzata , polgármester
Partnerek	- Sári Óvoda és Mini Bölcsőde
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2018. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- Igényfelmérés - Bölcsődei férőhelyek számának növelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Forráshiány
Szükséges erőforrások	- Pénzügyi: önkormányzati költségvetés - Humán: bölcsődei dajka - Technikai: épület bővítésének lehetősége

Idősek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Közbiztonság
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Időseket, egyedül élőket veszélyeztető bűncselekmények
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: bevonható szakemberek feltérképezése; megjelenő problémák azonosítása - Középtávú: Felvilágosító programok - Hosszútávú: bűncselekmények elleni erős védelem megteremtése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Adatgyűjtés - Bűncselekménytípusok azonosítása - Szakemberek bevonása - Célcsoport elérése, bevonása - Felvilágosító előadások, ismeretterjesztő anyagok
Résztvevők és felelős	- Körzeti megbízott - Rendőrkapitányság - SAPE, tűzoltóparancsnok - Felelős: Önkormányzat, polgármester
Partnerek	- Gondozási központ - Nyugdíjas klub
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2018. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	- Programokon résztvevők száma (jelenléti ív, fotódokumentáció); - Hosszútávú fenntarthatóság, - Folyamatos nyomon követés - Reakció

Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Újabb típusú bűncselekmények felbukkanása – folyamatos nyomon követéssel, gyors reagálással csökkenthető az okozott veszély
Szükséges erőforrások	- Pénzügyi –bérköltségek biztosítása - Humán - Sárisápi Bányász Községi Tér és Könyvtár, Iskola - Eszköz – helyszínek, szükséges eszközök biztosítása – Sárisápi Bányász Községi Tér és Könyvtár

Intézkedés címe:	Elmagányosodás elleni program
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősök egy részénél az elmagányosodás érzése nő, a szolgáltatásokhoz, a kulturális programokhoz való egyenlő hozzáférésük nem biztosított, közösségi életből kirekesztődnek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: érintettek számának felmérése, igényfelmérés, - Középtávú: akcióterv kidolgozása - Hosszútávú: folyamatos programok, elmagányosodás megszüntetése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Adatgyűjtés - Célcsoport elérése, bevonása - Folyamatos, a célcsoport érdeklődési körének megfelelő programok
Résztvevők és felelős	- Felelős: Önkormányzat, polgármester - gondozási központ vezetője
Partnerek	- Védőnő - Családsegítő - Idősök klubja
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2018. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- Programokon résztvevők száma (jelenléti ív, fotódokumentáció); - Hosszútávú fenntarthatóság, - Elmagányosodás megszüntetése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Érdektelenség a tevékenységgel szemben - Tájékoztató plakátok, szóróanyagok létrehozása, médiában való megjelenés a célcsoportok elérése érdekében - Helyi véleményvezérek alkalmazása
Szükséges erőforrások	- Pénzügyi – önkormányzati, - Humán – önkormányzat, gondozási központ - Helyszín biztosítása – Sárissápi Bányász Közösségi Tér és Könyvtár

Intézkedés címe:	Időskorúak digitális kompetenciájának fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Időskorúak digitális kompetenciájának hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: Igényfelmérés - Középtávú: Kompetenciafejlesztés - Hosszútávú: Digitális írástudás megszerzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Az akadálymentesítés jelenlegi állapotának a felmérése - A kialakítás ütemtervének megvalósítása - Források feltárása - Fizikai akadálymentesítés meglévő források esetén
Résztvevők és felelős	- Önkormányzat, polgármester - Őszidő Nyugdíjas Klub vezetője
Partnerek	- KIFÜ - Digitális Jólét Program - Őszidő Nyugdíjas Klub
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2018. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- Időskorúak digitális írástudásának növelése - Jelenléti ív, fotódokumentáció, beszámoló
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Túljelentkezés / kockázatot jelent, hogy az idősök a program lezárásával elhagyják a számítógép használatát. Szükséges az idősekkel való folyamatos kapcsolattartás.
Szükséges erőforrások	- Humán – oktató a képzéseken

A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Érzékenyítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermek és a felnőtt lakosság fogyatékkal élőkkel szembeni elfogadása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: fogyatékosági típusok felmérése - Középtávú: érintettek bevonása; akcióterv, rendezvényterv kidolgozása - Hosszútávú: fenntarthatóság
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Az akadálymentesítés jelenlegi állapotának a felmérése - A kialakítás ütemtervének megvalósítása - Források feltárása - Fizikai akadálymentesítés meglévő források esetén
Résztevők és felelős	- Sárisápi Bányász Községi Tér és Könyvtár - Önkormányzat, polgármester, jegyző - Sárisáp és Környéke Körzeti Általános Iskola intézményvezetője - Családsegítő munkatárs
Partnerek	- Érzékenyítők
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2019. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	- Programokon való részvétel - Elfogadás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Befogadó közönség részvétele – iskolai keretek között való szervezés, kötelező részvétel
Szükséges erőforrások	- Pénzügyi: önkormányzati költségvetés - Humán: szakemberek

Intézkedés címe:	Akadálymentesítés teljessé tétele
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közszolgáltatásokhoz kapcsolódó akadálymentesítés nem teljes mértékben megoldott
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	- Rövidtávú: akadálymentesítés helyzetének felmérése - Középtávú: pénzügyi források megteremtése, ütemezés - Hosszútávú: akadálymentesítés megteremtése a közösségi tér és a polgármesteri hivatal épületében
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Az akadálymentesítés jelenlegi állapotának a felmérése - A kialakítás ütemtervének megvalósítása - Források feltárása - Fizikai akadálymentesítés meglévő források esetén
Résztvevők és felelős	- Sárisápi Bányász Községi Tér és Könyvtár - Önkormányzat , polgármester, képviselő-testület
Partnerek	- Családsegítő Szolgálat
Határidők pontokba szedve	- Rövidtávú: 2019. december 31. - Középtávú: 2020. december 31. - Hosszútávú: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- A közösségi tér és a polgármesteri hivatal épületének akadálymentesítése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Forráshiány
Szükséges erőforrások	- Pénzügyi: önkormányzati költségvetés - Humán: szakemberek

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Egészségügyi szűrőprogramok, egészséges életmód népszerűsítése	Gyakori a szenvedélybetegségek előfordulása	Szenvedélybetegségek számának visszaszorítása		Egészségügyi szűrő-és felvilágosító programok	Sárisáp Község Önkormányzata, polgármester.	2023. december 31.	Szűrővizsgálatokon, programokon résztvevők száma	Szűrővizsgálatokhoz a termet az önkormányzat biztosítja	Megvalósulás esetén folyamatos 5 év
2	Életvezetési tanácsadás	Nehéz anyagi körülmények között élők számára életvezetési tanácsadás szükséges	Életminőség javítása	Dorog és Térsége Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai Programja	Tanácsadói rendezvények, tanfolyamok, egyéni tanácsadás	Sárisáp Község Önkormányzata, családsegítő munkatárs	2023. december 31.	Családsegítő szolgálaton keresztül ellátottak száma	Az életvezetési tanácsadás programsorozathoz a termet az önkormányzat biztosítja.	Megvalósulás esetén folyamatos 3 év

3	Foglalkoztatás segítése	Alacsony iskolai végzettségű, hátrányos helyzetű csoportok számára közmunka, önkormányzati munkabiztosítása	Biztos anyagi háttér biztosítása Életminőség javítása	Közmunkaprogramban való részvétel Foglalkoztatást segítő pályázati lehetőségek kiaknázása	Sárisáp Község Önkormányzata, polgármester	2023. december 31.	Családsegítő szolgálaton keresztül ellátottak száma	Pályázatfigyelés (Polgármesteri Hivatal munkatársa) Közmunkaprogram megvalósítása (polgármester)	Megvalósulás esetén folyamatos, 5 év.
II. Gyermekesélyegyenlősége									
1	Nyári napközi	Nem megoldott a gyermekek nyári, napközbeni felügyelete	Az általános iskoláskorú gyermekek nyári, napközbeni felügyeletének megszervezése	Gyermekek szüneti felügyelet	Sárisáp és Térsége Körzeti Általános Iskola intézményvezetője, jegyző	2023. december 31.	Résztvevők száma	Nyári napközizéshez a helyszínt az önkormányzat biztosítja. A felügyeletet az oktatási intézmény biztosítja.	Igény esetén folyamatos, legalább 5 év.
2	Ifjúsági klub	A szabadidő célirányos eltöltésére kevés lehetőség adott a fiatalok számára. Közösségépítése	A 10-18 év közötti korosztály számára a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása	Gyermekek iskolán kívüli, illetve szünetekben történő szabadidejének megszervezése	Sárisáp Község Önkormányzata, polgármester	2023. december 31.	Résztvevők száma	Önkormányzat, pályázatfigyelés, önkéntesek bevonása.	Megvalósulás esetén folyamatos, legalább 5 év.

3	Ösztönző rendszer kidolgozása pedagógusok, pedagógusok, pedagógusok településükre vonzása érdekében	Pedagógus, gyógypedagógus hiány	Pedagógus, gyógypedagógusok száma nő a településen	Az iskola és az óvoda-bölcsőde pedagógiai, szakmai programja.	Ösztönző rendszer kidolgozása	Sárisáp és Térsége Körzeti Általános Iskola intézményvezetője, Sári Óvoda és Mini Bölcsőde intézményvezetője	2023. december 31.	Pedagógusok, gyógypedagógusok számának növelése	Önkormányzat költségvetése, pályázat.	Megvalósulás esetén folyamatos, legalább 5 év
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Főzőcske okosan	A fiatal felnőtt lányok, családanyák sok esetben nem rendelkeznek az egészséges és gazdaságos főzés alapjaival	Egészséges és gazdaságos ételek készítése, önállóan		Háztartás gazdaságos vezetése	Sárisáp Község Önkormányzata, polgármester, családsegítő munkatárs.	2023. december 31.	Résztvevők száma	Pénzügyi, technikai és humán feltételek megléte	Igény esetén folyamatos, legfeljebb 5 év.
2	Bölcsődei férőhelyek számának növelése	A 2019. elején induló bölcsődei szolgáltatásra az előzetes felmérések alapján túljelentkezés alakul ki. Igény esetén a férőhelyek számának növelése válhat szükségessé.	Férőhelyek számának növelése. Nők munkába történő visszatérésének segítése.	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Bölcsődei férőhely bővítés	Sárisáp Község Önkormányzata, polgármester, jegyző	2023. december 31.	Igény, férőhelyek száma	Pályázati forrás.	Folyamatos.

3	Szűrővizsgálatok	Alacsony szűrővizsgálati részvétel, szűrővizsgálatok hiánya	Szűrővizsgálatokkal megelőzhető betegségek prevenciója, kialakult betegségek súlyosságának csökkentése	Prevenció	Sárisáp Község Önkormányzata, polgármester	2023. december 31.	Résztvevők száma	Önkormányzati és pályázati forrás	Folyamatos, legalább 5 év.
IV. Az idősek esélyegyenlősége									
1	Közbiztonság	Idősek, egyedül élőket veszélyeztető bűncselekmények	Időseket, egyedül élőket veszélyeztető bűncselekmények elleni védelem megteremtése	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Felvilágosító előadások biztosítása, felhívások, szóróanyagok biztosítása.	Sárisáp Község Önkormányzata, polgármester, körzeti megbízott.	2023. december 31.	Önkormányzati forrás, önkéntes munka.	Folyamatos, legalább 5 év.
2	Informatikai képzés	Idősek informatikai jártassága hiányos	Digitális írástudás fejlesztése, online kapcsolattartás	Digitális Jólét Program	Képzések megvalósítása, tudásháttér biztosítása	Sárisáp község Önkormányzata, polgármester, jegyző	2023. december 31.	Önkormányzati forrás, pályázati forrás.	Igény esetén folyamatos, 3 év.
3	Elmagányosodás elleni program	Az idősek emberek egy részére az elmagányosodás érzése nő, közösségi életből	Elmagányosodás megelőzése, programokhoz való hozzáférés	Dorog és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálat szakmai programja.	Programok biztosítása	Sárisáp Község Önkormányzata, polgármester, gondozási	2023. december 31.	Önkormányzati forrás, pályázati forrás, önkéntes munka.	Folyamatos, legalább 5 év.

		kirekesztődnek						központ vezetője.				
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Érzékenyítés	A fogyatékkal élők közösségi életbe való csekély részvétele	Érzékenyítő programok, előadások	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Érzékenyítés	Sárisáp Község Önkormányzata, polgármester, képviselő-testület.	2023. december 31.	Akadálymentesített közintézmények	Pályázati forrás.	Folyamatos, legalább 5 év.		
2	Akadálymentesítés	A közösségi terek csak részben akadálymentesítették	A hivatalos ügyek és szórakozás feltételeinek akadálymentesítése		Közüntézmények akadálymentesítése	Sárisáp Község Önkormányzata, polgármester, képviselő-testület.	2023. december 31.	Akadálymentesített közintézmények	Pályázati forrás	Megvalósulás esetén folyamatos		

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

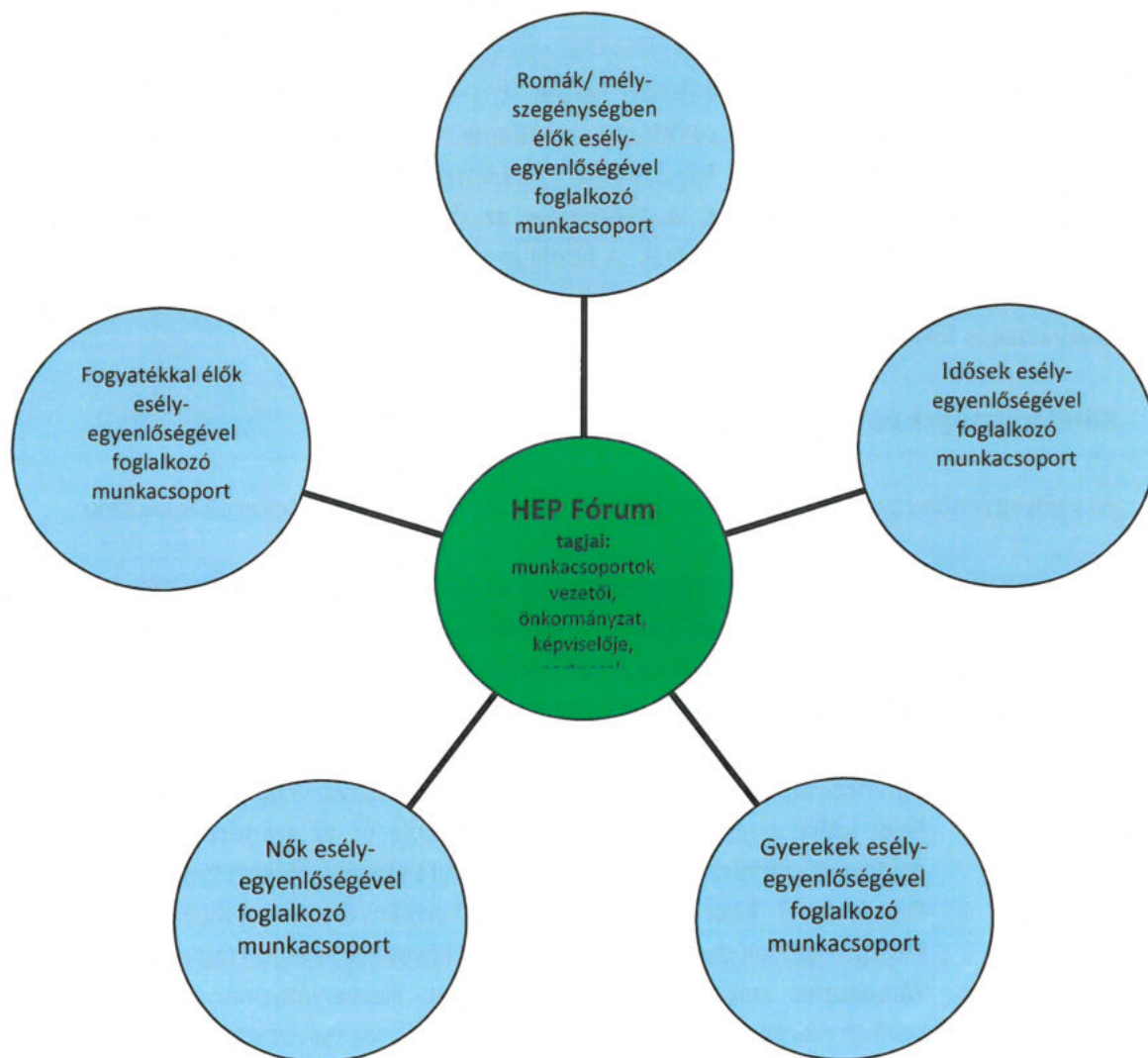
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az on-line kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezetet az Önkormányzat honlapján közzéteszi, így az állampolgárok is véleményt mondhattak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelősök meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Sárisáp község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Sárisáp Község Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és az 51/2019 (V.30.) számú határozatával elfogadta.

Dátum : Sárisáp, 2019. május 30.

Kollár Károly polgármester
Sárisáp Község Önkormányzata

A Sárisáp Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum : 2019. május 30.

Partner aláírás

Dátum : 2019. május 30.

Partner aláírás

Dátum :2019. május 30.

Partner aláírás

Dátum : 2019. május 30.

Partner aláírás

Dátum : 2019. május 30.

Partner aláírás

Dátum : 2019. május 30.

Partner aláírás

Dátum : 2019. május 30.

Partner aláírás

Dátum : 2019. május 30.

Partner aláírás

Dátum : 2019. május 30.

Partner aláírás

Dátum :2019. május 30.

Partner aláírás

Dátum :2019. május 30.

Partner aláírás

Dátum :2019. május 30.

Partner aláírás

Dátum : 2019. május 30.

Partner aláírás

